

Raalte voor Vrijheid kondigt herdenking, boekpresentatie en onthulling herinneringsplaquette Wellington Z8339 aan – 20 juni 2026

Raalte – Op zaterdag 20 juni 2026 organiseert stichting *Raalte voor Vrijheid* een bijzondere herdenkingsdag rond de vliegtuigcrash bij Schoonheten (gemeente Raalte) in de nacht van 19 op 20 juni 1942. Centraal tijdens deze dag staat de **onthulling van een herinneringsplaquette op de crashlocatie**, ter nagedachtenis aan de Poolse bemanning van de Vickers Wellington Mk II (registratie Z8339) van het 305 Squadron van de Royal Air Force.

Tijdens de ochtendbijeenkomst vindt tevens een **boekpresentatie plaats over piloot Alojzy Paweł Gusowski, bemanningslid Stefan Bolesław Madejczyk en hun medebemanningsleden**. Het boek beschrijft hun levensverhalen – van jeugd en opleiding, via hun inzet binnen het 305e Poolse Bomber Squadron en de fatale vlucht van juni 1942 tot Madejczyks krijgsgevangenschap – en plaatst deze in de bredere context van de Poolse luchtmacht in ballingschap.

Dit bericht betreft een eerste aankondiging van het evenement. Het definitieve programma en praktische informatie volgen op een later moment.

Historische achtergrond

In juni 1942 vertrok het vliegtuig vanaf RAF Lindholme (Engeland) voor een bombardementsmissie op Emden in Duitsland. Op de terugweg werd het toestel boven Heeten/Schoonheten neergeschoten door een Duitse nachtjager.

Vier bemanningsleden kwamen om het leven en liggen begraven op de Algemene Begraafplaats aan de Westdorplaan in Raalte:

- Sgt. Alojzy Paweł Gusowski – piloot
- F/O Henryk Aleksander Jankiewicz – navigator
- Sgt. Kazimierz Jan Ardelli – marconist
- Sgt. Marian Świdorski – boordschutter

De vijfde bemanningsman, Flt Lt Stefan Bolesław Madejczyk, overleefde de crash en werd krijgsgevangene. Na de oorlog bleef hij in contact met Raalte en bezocht hij de plaats meerdere malen.

Herdenkingsdag zaterdag 20 juni

10.00 uur ontvangst gasten en boekpresentatie (Raalte) in het Gemeentehuis

De dag begint met een officiële ontvangst, een historische toelichting op de gebeurtenis en de presentatie van het boek over de bemanning van de Wellington Z8339.

11.00 uur herdenkingsdienst (Eucharistieviering) in de Basiliek van de H. Kruisverheffing te Raalte .

Celebranten zijn Pastor Bulthuis van de Parochie H. Kruis Raalte en Pastor Klim van de Poolse Parochie in het Aartsbisdom Utrecht.

Medewerking wordt verleend door een koor van de Poolse Parochie en een Zangeres en organist.

Scouting Raalte alsook vele militairen zullen evenals de The Lowland Brigade Pipe Band aanwezig zijn en een bijdrage leveren.

(De Eucharistieviering van 17.00 uur vervalt deze zaterdag)

Naast vele gasten uit Polen en officiële vertegenwoordigers van de Poolse Ambassade en Gemeente is ook de Raalte bevolking van harte welkom bij deze herdenkingsviering. Uiteraard zijn parochianen van harte welkom.

Aansluitend vindt een herdenkingsdienst plaats met muziek, voordrachten en aandacht voor de Poolse geallieerde vliegers.

3. Middag – ceremonie bij de crashlocatie (Schoonheten)

De herdenking verplaatst zich daarna naar de crashlocatie. Hier vindt het centrale moment van de dag plaats. Hier zal de herinneringsplaquette onthuld worden.

Doel van de herdenking Met deze herdenking wil Raalte voor Vrijheid het verhaal van de Poolse geallieerde vliegers levend houden en hun bijdrage aan de bevrijding van Europa blijvend onder de aandacht brengen. De plaquette zorgt ervoor dat de geschiedenis op de plek zelf zichtbaar en blijvend herinnerd wordt.

Voor meer informatie, neem aub contact op via info@raaltevoorvrijheid.nl